



R o z s u d o k
V m e n e S l o v e n s k e j r e p u b l i k y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górásza a sudcov JUDr. Ivana Machyniaka a JUDr. Rudolfa Čirča v právnej veci žalobcu **Z. a.s.**, so sídlom v B., IČO : X., proti žalovanému **S. P.**, bývajúcemu v B., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. P. P., advokátom, so sídlom v B., **o zaplatenie 3 401,30 Eur (102 467,50 Sk)**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 52 C 45/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 4. novembra 2009, sp. zn. 4 Co 305/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **z a m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 5. septembra 2008 č.k. 52 C 45/2008-111 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 3 401,30 Eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody vzniknutej mu v súvislosti s neoprávneným odberom elektriny a rozhodol o náhrade trov konania. Za základ svojho rozhodnutia vzal zistenia, že žalovaný uzatvoril so žalobcom Zmluvu o dodávke elektriny č. 211299120 zo dňa 15. júla 2004 k odbernému miestu č. 4526725101, chata L., že kontrolou vykonanou pracovníkmi žalobcu 28. marca 2006 (zameranú na tzv. čierny odber) bolo zistené, že na uvedenom odbernom

mieste žalovaného chýbal pred elektromerom hlavný istič, chýbali podnikové plomby a overovacie plomby boli poškodené, manipulované, pretlačené a že Slovenská legálna metrológia, metrologické pracovisko Košice potvrdila, že elektromer má mechanicky poškodený systém L2, L3 a nevyhovuje technickým a metrologickým požiadavkám. Vychádzal z názoru, že v zmysle platnej zákonnej úpravy (§ 420 ods. 1 OZ, § 427 ods. 1 OZ, § 30 ods. 1 a 2 a 39 zákona č. 656/2004 Z.z.) pre úspešnosť žaloby nahradiť škodu pre neoprávnený odber nepostačuje len tvrdenie žalobcu, že meracie zariadenie na odbernom mieste žalovaného je poškodené. Žalobca musí tvrdiť a dokázať, že žalovaný ako odberateľ je ten, kto neoprávnene zasiahol do meracieho zariadenia žalobcu a ten, kto poškodil zabezpečovacie zariadenia určeného meradla a že v dôsledku takéhoto ním spôsobeného zásahu do meracieho zariadenia odoberal elektrinu neoprávnene. Keďže žalobca na preukázanie uvedených skutočností neprodukoval žiaden relevantný dôkaz, považoval žalobu za nedôvodne podanú. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 4. novembra 2009, sp. zn. 4 Co 305/2008 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3401,30 Eur a náhradu trov konania v sume 408,12 Eur do troch dní. Za základ svojho rozhodnutia vzal skutkový stav tak, ako ho zistil súd prvého stupňa. Pri právnom posúdení veci, na rozdiel od súdu prvého stupňa, vychádzal z názoru, že ustanovenie § 39 ods. 1 zákona č. 656/2004 Z.z. vymenováva prípady, kedy je odber neoprávneným odberom elektriny, medzi ktoré patrí i odber meracím zariadením, na ktorom bolo porušené zaistenie proti neoprávnenej manipulácii. Pri poškodení zariadenia slúžiaceho na zaistenie proti neoprávnenej manipulácii je nerozhodné, kto toto zaistenie porušil a či odberateľ o tomto porušení vedel. Dôsledky neoprávneného odberu nesie odberateľ bez toho, aby bolo nutné skúmať nielen jeho zavinenie, ale i zistiť, kto skutočne meracie zariadenie poškodil. Keďže v posudzovanej veci v odbernom mieste žalovaného na meradle bolo zistené porušenie zaistenia proti neoprávnenej manipulácii dospel k záveru, že v tomto prípade ide podľa § 39 ods. 1 písm. c/ zákona č. 656/2004 Z.z. o neoprávnený odber a že osobou, ktorá takto odoberala elektrinu je žalovaný. Žalovaný je preto povinný v zmysle § 39 ods. 2 citovaného zákona uhradiť žalobcovi škodu, výpočet ktorej žalobca vykonal v súlade s vyhláškou č. 154/2005 Z.z. (nie č. 159/2005 Z.z. ako to omylom uviedol odvolací súd), ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny. Rozsudok

okresného súdu preto podľa § 220 ods. 1 O.s.p. zmenil tak, že žalobe vyhovel a zaviazal v konaní neúspešného žalovaného zaplatiť žalobcovi trovy konania.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalovaný. Uviedol, že zákon presne definuje neoprávnený odber, pričom žalobca je povinný preukázať, že zásah do určeného meradla vo vlastníctve žalobcu spôsobil žalovaný a že na základe takéhoto zásahu neoprávnene odoberal elektrinu. V tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno. Žalovaný preto nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný. Poukázal na to, že kovová skriňa, v ktorej je umiestnených viacero meradiel aj pre iné subjekty, je síce na jeho pozemku, avšak je voľne prístupná, neuzamknutá, môže sa do nej ktokoľvek dostať a určené meradlá poškodiť. Viackrát zdôrazňoval, že nepotreboval robiť zásah do určeného meradla (nedisponuje ani potrebnými znalosťami) a že bez akéhokoľvek dôkazu, prípadne príslušného konania je „označovaný za zlodēja“, čo spolu s manželkou veľmi ťažko znášajú. Navrhol preto rozsudok krajského súdu zrušiť a súčasne žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je podľa zákona (§ 242 ods. 1 O.s.p.) viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi a obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom posudzuje podľa ich obsahu.

Žalovaný vady konania v zmysle § 237 O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní žiadna z týchto vád ani nevyšla najavo.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak na ňu dovolanie nepoukazuje, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p., nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Ani procesné vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. nevyšli v dovolacom konaní najavo. Napokon ani výskyt takýchto vád dovolateľ v dovolaní nenamietal.

Dovolací súd napokon pristúpil ku skúmaniu vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu z hľadiska dovolacieho dôvodu, ktorý žalovaný podľa obsahu dovolania uplatňuje a to, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, konkrétne na nesprávnom posúdení inštitútu zodpovednosti odberateľa elektriny za neoprávnený odber a s tým súvisiacej otázky povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti na strane žalobcu.

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd na zistený skutkový stav použil správnu právnu normu, túto aj správne interpretoval, včítane otázky rozdelenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore, a aj aplikoval na daný prípad.

Odvolací súd dospel k správne záveru, že na žalobou uplatnený nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny treba aplikovať ustanovenie § 39 ods. 1 a 2 zákona č. 656/2004 Z.z. (k spôsobu výpočtu vyhlášku č. 154/2005 Z.z.), ktorý právny predpis je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom špeciálnym. Tento právny predpis v ustanovení § 39 ods. 1 taxatívnym spôsobom vymenováva prípady neoprávneného odberu

elektriny, medzi ktoré patrí aj prípad odberu meraného meracím zariadením, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a v odseku 2 stanovuje, kto je povinný uhradiť škodu pri neoprávnenom odbere (je ním ten, kto elektrinu odoberal). Odvolací súd správne toto ustanovenie vyložil, keď dospel k záveru, že v prípade škody spôsobenej neoprávneným odberom, odberateľ zodpovedá za neporušenosť meracieho zariadenia bez ohľadu na zavinenie (je irelevantné, či neoprávnený odber zaviniel) a teda, že pre vznik zodpovednosti za neoprávnený odber dodávateľ nemá povinnosť preukázať, že zaistenie proti neoprávnenej manipulácii porušil (zaviniel) sám odberateľ. Táto legislatívna konštrukcia zvyhodňuje dodávateľa elektriny, čo je odôvodnené predovšetkým ochranou dodávateľa proti neoprávneným odberom a verejným záujmom na celkovej stabilite rozvodovej sústavy. Dodávateľ je preto pre tento prípad zodpovednostného vzťahu povinný tvrdiť a preukázať existenciu zmluvného vzťahu na dodávku elektriny v konkrétnom odbernom mieste s odberateľom, neoprávnenosť odberu v podobe porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meracom zariadení a že takýmto spôsobom meraný odber elektriny odoberal odberateľ, čím vznikla dodávateľovi škoda. Naopak, odberateľ sa môže zodpovednosti za neoprávnený odber zbaviť, ak by tvrdil a preukázal, že poškodenie elektromera spôsobila tretia osoba, prípadne, že k poškodeniu došlo mimo sféru jeho zodpovednosti (napr. k poškodeniu elektromeru došlo až po jeho odňatí zamestnancom dodávateľa).

Z vyššie uvedeného výkladu vyplýva, že v posudzovanej veci povinnosť tvrdiť a dokázať, že zásah do určeného meradla spôsobil žalovaný a že na základe takéhoto zásahu neoprávnene odoberal elektrinu, nezaťažovala žalobcu tak, ako to žalovaný nesprávne uvádza v dovolaní. Žalovaný v dovolaní preto neopodstatnene namietal, že odvolací súd nesprávne posúdil zodpovednosť odberateľa elektriny za neoprávnený odber a s tým súvisiacu otázku povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti na strane žalobcu.

Zo strany žalovaného nebolo v dovolaní spochybňované, že by žalobca neunesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno z hľadiska existencie zmluvného vzťahu na dodávku elektriny so žalovaným, existencie neoprávneného odberu spočívajúceho v odbere meraného meracím zariadením, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii v odbernom mieste žalovaného a ani z hľadiska, že takýmto spôsobom meraný odber elektriny odoberal žalovaný. Napokon, žalovaný v dovolaní nespochybňoval ani spôsob výpočtu škody predložený žalobcom. Samotná skutočnosť, že určené meradlo bolo umiestené v kovovej skrini (s viacerými meradlami aj pre iné subjekty), ktorá bola voľne prístupná,

neuzamknutá a do ktorej sa teda mohol ktokoľvek dostať a určené meradlo poškodiť a ani poukaz na to, že viackrát bola ich chata vykradnutá, nezbavuje žalovaného zodpovednosti za neoprávnený odber.

Dovolací súd dospel preto k záveru, že obsah dovolania žalovaného nebol spôsobilý spochybníť správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska dovolacieho dôvodu v ňom uvedeného. Žalovaný preto napadol dovolaním vecne správny rozsudok odvolacieho súdu. Keďže v konaní neboli zistené vady uvedené v § 237 O.s.p. a konanie pred odvolacím súdom netrpí ani inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

Žalobca mal v dovolacom konaní úspech, preto mu patrí právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b od. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobcovi v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu neboli priznané.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. októbra 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová